

telepensjonisten

Medlemsblad for Telepensjonistenes Landsforbund

Nr. 1/22 - 49. årgang

God påske!

Egil fikk sin velfortjente takk

Inger takker for seg etter tolv år

Thorbjørns oppfordring - Stopp og tenk!

Lederen har ordet

Det er vanskelig å forstå den urett som mange opplever i Ukraina - mange av oss er engstelige, og det er helt normalt. Vi kjenner på angst og uro når Europa er i en alvorlig, uoversiktlig og usikker situasjon. Samtidig er det noen av oss som sliter mer enn andre nå, og der angsten for noen tar form av forbigående uro og bekymringstanker, tar den for andre opp hele dagen. Dette er ikke unormalt, og vi må ta vare på hverandre. Generelle råd kan være – avgrens tiden du bruker på nyheter, men ikke unngå nyheter helt. Hold på de gode rutinene, og det er lov å ha det bra selv om det er krig på vårt kontinent, og hold godt på de sosiale kontaktene dine. Ved begynnelsen av 2022 visste vi ikke om lokalavdelingene kunne avholde årsmøtene fysisk ved å leie lokaler eller de måtte avholdes digitalt – enda en gang.

Heldigvis ble Norge åpnet igjen 12. februar – nøyaktig 23 måneder etter nedstenging, og slik har det vært i varierende grad hele tiden.

Vi klarte det – vi kom oss gjennom pandemien takket være at vi forsto behovet for vaksiner, holdt oss inne da det var

nødvendig, brukte munnbind og spritet hendene. Pandemien kan komme tilbake, men nå tenker vi positive tanker og tar hverdagen tilbake.

Alle lokalavdelinger har avholdt sine årsmøter, og de fleste har startet planlegging av aktiviteter vår og høst 2022.

Trygdeoppgjøret i 2021 var et godt oppgjør for pensjonister takket være Pensjonistforbundet og SAKO som Telepensjonistene er medlem i. Vi er derimot særdeles skuffet over resultatet fra Telenor Pensjonskasse (TPK). Dette kan ikke fortsette!! Vi fremmet krav til årets regulering.

Vårt krav er:

«TPK regulerer pensjonene med minimum det snitt av pris- og lønnsvekst som legges til grunn for årets regulering av de offentlige pensjonene. Pensjonene må i tillegg justeres for de siste årenes underregulering og tap av kjøpekraft.»

Vervekampanjen fortsetter og avsluttes på lederkonferansen 26. april – da vil kampanjens beste verver få sin velfor-

tjente vervepremie. Vi var redd for å miste medlemmer i den perioden som ligger bak oss, men det har vi klart å unngå – godt jobbet alle sammen. Vi satser på tilsvarende kampanje neste periode.

Flere av våre lokalavdelinger har feiret eller vil feire jubileum i år, og det er viktig å markere slike runde dager. Da vil det også være en god anledning å hente frem historien og hedre de som har gått før oss og formet organisasjonen.

Det blir stadig lysere dager og påsken nærmer seg. For mange er det tiden hvor familien samles. Brettspillene kommer på bordet, krimbøkene blir kjøpt inn, og fjernsynet forsyner oss med påskesnøtter. Mange har også tradisjoner med forskjellig mat og påskeegg. Noen er heldige og har hytte på fjellet eller ved sjøen, mens vi andre kan ta en tur i nærområdet selv om det både regner og blåser som det av og til gjør i Bergen.

Så vil jeg benytte anledningen til å ønske dere alle en riktig god og solfylt påske.

Tore Haugland
Forbundsleder

INNHold

Lederen har ordet	s. 2	Lurelotteriet	s. 8
Nytt fra landsstyret	s. 3	Rodde til Shetland i 1940	s. 10
Vi har det bra lokalt	s. 4	Smeden og kongen	s. 11
Krav til regulering i pensjonene	s. 4	Byvandring til nye Deichman	s. 11
Endelig heder og ære til veteranen	s. 5	På tur med Fornebu lokalforening	s. 12
Takket av etter tolv år	s. 5	Tilbakeblikk	s. 14
Seniornett gir hjelp og gode råd	s. 6		s. 15
Teknologiambassadør	s. 7	Småstoff	s. 16

Neste nummer av bladet kommer ut 23. juni. Tips og stoff sendes på e-post til gunhi-s@frisurf.no innen 30. mai.

Forsidebilde: Is i mars. Foto: Gunhild G. Skoglund

Redaktøren forbeholder seg retten til redigering og nedkorting av innlegg.

Utgitt av Telepensjonistenes Landsforbund. Redaktør: Gunhild G. Skoglund Ansvarlig redaktør: Tore Haugland

Nytt fra landsstyret

Årsrapport 2021

Forbundets (TPL) rapport for fjoråret er nå klar med forbehold om godkjenning på Landsmøtet 2023. I denne årsrapporten beskrives de viktigste sakene fra 2021. Utfyllende informasjon om økonomi og nøkkeltall fra årsregnskapet 2021 beskrives til sist i rapporten. Vi viser her et kort utdrag, og interesserte kan lese årsrapporten i sin helhet på telepensjonistene.no.

Etter to år med pandemi ser vi nå forhåpentligvis slutten, og vi kan leve våre liv mer normalt og ikke minst møtes fysisk slik vi alle ønsker.

Driftsåret 2021 ble også et meget utfordrende år på grunn av korona-pandemien. Det har, naturlig nok, vært liten aktivitet i lokalforeningene.

Medlemstallet har vært noe fallende, men avgangen er delvis oppveiet med en vellykket vervingskampanje. Det har

kommet 162 nye medlemmer, men 207 ble utmeldt i 2021.

Landsstyret har hatt minimalt med reisevirksomhet i året som har gått, og alle 12 styremøter ble holdt digitalt. Grunnet pandemien ble også Landsmøtet 14. april holdt digitalt med 54 stemmeberettigede til stede.

Landsmøtet vedtok nytt handlingsprogram for årsmøteperioden 2021-2023. Her ble mål og krav satt om å intensivere innsatsen ved å påvirke beslutningstakere i Telenor Pensjonskasse (TPK), slik at våre medlemmer får sin rettfærdige pensjon og ser slutten på det vi ser på som en urettferdig underregulering av pensjonene.

TPL har lagt ned tid og ressurser i å videreutvikle samarbeidet med personalorganisasjonene og ansattrepresentanter i aktuelle styrer. Dette for å få bedre påvirkningskraft overfor TPK både direkte og gjennom Telenors ledelse. TPL bruker også SAKO samarbeidet i tillegg til personalorganisasjonene for å sikre kompetanse opp mot en eventuell juridisk

avklaring på TPK sin underregulering av pensjonen.

TPL jobber parallelt med avklaringer rundt våre fripoliser.

Pr 31.12.2021 hadde lokalforeningene til sammen

2957 medlemmer som hadde betalt kontingent for 2021 og fortsatt var medlemmer ved utgangen av året. 130 av disse var nye i løpet av året. Ni av lokalforeningene har klart å øke medlemstallet!

Avtalen med Telenor, vår viktigste økonomiske bidragsyter, ble i 2021 opprettholdt på 0,75 mill. kr, og vi får det samme i 2022. Ordningen er fortsatt klassifisert som sponsormidler, der det forventes gjensjtelser, uten at det er spesifisert hvilke.

Dette nivået på tilskuddet har fått konsekvenser, i første omgang for overføringene til lokalforeningene, men foreløpig ikke så store som forventet pga det reduserte aktivitetsnivået pandemien har ført med seg.

Du kan vinne en iPad

Gjør en innsjurt innen 25. april og bli med i konkurransen om en iPad som hovedpremie i vervekampanjen. Alle som verver minst tre medlemmer får dessuten et gavekort på 300 kroner.

Hovedpremien går til den som har vervet flest medlemmer i løpet av verveperioden. Er det flere med samme antall blir det trekning. Vinneren kunnjgjøres på lederkonferansen.

Ta kontakt med tidligere kollegaer og send dem vervebrosjyren. Det er hyggelig med et felleskap også når arbeidslivet er avsluttet. Og husk å registrere deg som verver.

Brosjyre og innmeldingsskjema finner du på hjemmesiden.

Facebook

Facebookgruppa har nå 410 medlemmer, mens håpet er at mange flere av våre nærmere 3000 medlemmer melder seg inn. Lista ligger heller ikke høyt for å publisere innhold, fortell om lokalforeningens virke, turer, møter og bilder. Det er alltid hyggelig å se igjen tidligere kolleger, og her har vi en uhøytidelig arena for gjensyn og kommunikasjon.

Landsstyret tar med stor takk imot hjelp, ideer og gode råd til utvikling av siden. Vi oppfordrer medlemmer som er «racere» på Facebook om gjerne å ta kontakt for en prat. Kontaktperson er Einar Nymoer.

Facebook blir også et av temaene på lederkonferansen.

Årsmøter

I skrivende stund har 27 av våre 29 lokalforeninger holdt sine årsmøter, og protokoller og andre årsmøtedokumenter er oversendt til forbundskassereren.

16 årsmøter ble holdt fysisk, men 10 ble gjennomført digitalt på samme vis som i 2021. Ett møte ble holdt uten at vi vet om medlemmene kunne samles fysisk eller ei.

Årets lederkonferanse

holdes på Quality Airport Hotel Gardermoen 26. – 27. april.

Hovedtemaer i programmet:

- Pensjonistforbundet (PF) inviterer til etablering av samarbeidsutvalg i kommunene. Utvalget skal ta opp og diskutere eldrepolitiske saker og være lokalforeningenes og eldres talerør mot kommunen. Arne Halaas (PF) innleder til gruppeoppgaver.
- Status for Landsstyrets arbeid med pensjonsreguleringer.
- Sikkerhetsekspert Thorbjørn Busch i Telenor Norge snakker om sikkerhet ved bruk av digitale verktøy.
- Fast gjesteforeleser i landsdekkende møter med telepensjonistene er Generalsekretær Harald Olimb Norman fra PF.
- Det er også satt av tid til lokalforeningenes fem-minutter under spørsmålet hva forventes av Landsstyret?

Vi har det bra lokalt

Landsstyret gjennomfører hvert år en rundspørring blant lokalforeningene. Formålet er å skaffe seg en viss oversikt over hvordan det står til samtidig som en toveis kommunikasjon ivaretas.

Alle foreningene ble kontaktet i 2021, og de fikk tilsendt et dialogskjema for behandling i sine styrer. Tilbakemeldingene tyder på at det drives godt på tross av til dels store utfordringer grunnet begrensinger i forhold til pandemi. De fleste har tilfredsstillende økonomi, men mange medlemsaktiviteter er avlyst eller utsatt.

Det rapporteres om lite frafall av medlemmer grunnet pandemi, men generelt økende gjennomsnittsalder.

Sekretær Åse Juul Hansen har oppsummert svarene, og hennes

kommentar er at det er mange fellestrekk blant de lokale foreningene.

Økonomi

Samtlige har god økonomi, fortrinnsvis pga liten aktivitet og dermed få utgifter.

Lokaliteter

De fleste svarer at de er bra.

Tillitsvalgte

Vanskelig å få nye tillitsvalgte, det er for det meste de samme som tar gjenvalg.

Opplæring

Noen har behov for mer opplæring i Styreweb, men de fleste bruker nå Styreweb aktivt til bl.a. møteinnkalling, referater, og flere bruker den til regnskap. Fint å få tilbud om kurs ved valg nye tillitsvalgte.

Sosiale medier

Mange bruker websidene og noen er også på Facebook. En t.o.m på Instagram. Når det gjelder sentral Facebook-gruppe er det få som er flinke til å bruke denne enda.

Verving

Ikke så lett å verve, særlig gjelder det de mindre lokalforeningene. De fleste mindre lokalområdene i Telenor ble nedlagt for mange år siden. Det kan være en og annen montør som kan verves, ellers få. Ny vervebrosjyre ble godt mottatt, særlig den elektroniske.

Samarbeid

Noen prøver å ha litt samarbeid med de andre lokalforeningene i nærheten, da blir det gjerne i forbindelse med felles turer. Ingen har oppgitt å ha noe samarbeid med SAKO. Alle svarte at de har god kontakt med landsstyret når de har behov for det.

Møter og turer

Medlemmene synes det er godt å møtes fysisk igjen og har også planlagt tur(er) i år.

Krav til regulering av pensjonene i TPK

Telepensjonistenes Landsforbund leverte i februar sitt krav til årets oppgjør i Telenor Pensjonskasse (TPK). I fjor regulerte TPK pensjonene med 0,96 % fra 1. mai mens folketrygden ble regulerte med 5,36 %.

En så kraftig underregulering kan ikke aksepteres. Derfor forsøkte Landsstyret på flere måter, blant annet ved hjelp av de konserntillitsvalgte, å påvirke Telenors konsernledelse til å gi tilskudd til regulering av pensjonene. Styret møtte dessverre ingen forståelse.

Med bakgrunn i fjorårets erfaring besluttet dermed Landsstyret å sende et krav til regulering av pensjonene i 2022. Kravet er sendt til Telenors konsernledelse, samt styreleder og daglig leder i TPK.

Taper kjøpekraft

Medlemmer av TPK opplever at forskjellen i regulering mellom sammenlignbare pensjonskasser og TPK er urimelig stor. I tillegg viser det seg at pensjonene taper seg i kjøpekraft år for år.

Medlemmer i Telepensjonistenes Landsforbund registrerer også at Stortinget har vedtatt at pensjonene skal reguleres med et snitt av pris- og lønnsvekst i 2022. Dette må også få konsekvenser for reguleringen av pensjonene fra TPK.

Telenor er ikke tjent med å se bort fra Stortingets vedtak og utviklingen i de offentlige pensjonene.

Kravet fra Telepensjonistenes Landsforbund er:

Telenor Pensjonskasse regulerer pensjonene med minimum det snitt av pris- og lønnsvekst som legges til grunn for årets regulering av de offentlige pensjonene.

Pensjonene må i tillegg justeres for de siste årenes underregulering og tap av kjøpekraft.

Endelig heder og ære til veteranen

Det skulle gå over sytti år før han fikk sin velfortjente takk for sin innsats under krigen. Nå er endelig to medaljer, med tilhørende diplomer, høytidelig overrakt under en hyggestund en februar dag hjemme hos veteran og jublant Egil Iversen på Lillehammer.

Gunhild Granum Skoglund

Tilfældighetene gjorde at telepensjonist Egil Iversen nettopp hadde rundet sine 95 år da hedersbevisene var klare

til overrekkelse. Leder Jan Riddervold i lokalforeningen syntes derfor det var all grunn til dobbel markering da han på vegne av Forsvaret sto for overrekkelsen av hederstegnene. Samtidig kunne han hilse fra telepensjonistene og gratulere jubilanten med fødselsdagen.

- Jeg setter stor pris på å få tildelt hedersbevisene, sa Egil.

Om han syntes dette kom i seneste laget ville han ikke uttale seg om. Han hygget seg i stedet med den enkle markeringen (oppstuss med media var ikke ønskelig) sammen med tre gode venner fra tele-

pensjonistene.

Historier fra tiden i militæret er mange og interessante, og spesielt tjenesten i Tysklandsbrigaden i Northeim i Tyskland: - Jeg minnes dette som en fin tid, sa han.

Etter endt tid i brigaden vendte han tilbake til Jørstadmoen ved Lillehammer før han avsluttet sin verneplikt i Narvik.

Sitt yrkesliv startet Egil Iversen samtidig med freden. Den 7. mai 1945 entret han Telegrafverket på Lillehammer og viet hele sitt yrkesliv til etaten.

EGIL IVERSEN MOTTOK TO MEDALJER

Forsvarets medalje for internasjonale operasjoner for tjeneste i Tysklandsbrigaden tildeles sivilt og militært personell som har deltatt i internasjonale operasjoner, besluttet av norske myndigheter. Medaljen tildeles av Forsvarssjefen. Diplomet som Egil Iversen fikk, er undertegnet av general og Forsvarssjef Eirik Kristoffersen.

Tysklandsbrigadens veteranforbunds medalje tildeles personell som gjorde tjeneste i minst en av tolv norske brigader i Tyskland fra 1947 - 1953. Egil Iversen fikk sin medalje for tjeneste i Brigade 472 i 1947 - 48.

Telepensjonisten nr. 4/13 har en omfattende artikkel om Tysklandsbrigaden. Du finner bladet på telepensjonistene.no.

Takket av etter tolv år

Tønsberg lokalforening holdt sitt årsmøte i februar mens «covid» fortsatt herjet. De 17 medlemmene som deltok benket seg ved tomanns-bord og «meter'n» ble holdt.

Sekretær Wenche Aannestad skriver på Facebook at det var hyggelig å treffes igjen, men at det ble litt rart også. Inger Heldal Anderson, som har vært leder i lokalforeningen i 12 år, hadde nemlig valgt å gi fra seg stafettspinnen.

Wenche skriver videre: Inger har betydd veldig mye for oss. Hun har vært samlende og motiverende, og ikke minst veldig

kunnskapsrik som leder. Hun vil så absolutt bli savnet. Vi ønsker Inger lykke til videre i livet, og vet hun vil nyte våren og ikke minst, plukke blåveis!

En fin tid

Vi oppfordret Inger til å si litt om sin lange tid som leder. Her er hennes hilsen.

Da er årsmøtet i Telepensjonistene Tønsberg 2021 avviklet, og jeg har gått av som leder etter 12 år. Det er ny rekord i Tønsberg, og det betyr at jeg har hatt en fin, lærerik tid.

Samholdet og samværet med kjære gamle kollegaer har stort sett vært drivkraften min, og følelsen av fortsatt å ha en meningsfull tilværelse etter 41 år som yrkesaktiv i Televerket/Telenor. Skal heller ikke legge skjul på at det i de siste årene har det ikke vært noen arvtagere, og jeg synes det var for galt at foreningen måtte nedlegges.

Jonfinn rettet en stor takk til Inger med en vakker og god gave.

Ny leder ble Jonfinn Bremnes, som jeg har «bearbeidet» i det stille, da jeg fikk høre at han som pensjonist var i ferd med å avvikle en del tillitsverv han hadde i fylket og andre steder. Stor var min glede da jeg fikk ja, og det gjorde det lettere å avslutte et av mine mange verv, da jeg har hatt mange.

Jeg hadde heller ikke noe valg, da jeg ble syk og fikk kreft og forsto at jeg måtte ta livet mer med ro. Det ser ut til å gå bra, og jeg er selvfølgelig fortsatt medlem og vil hygge meg med det.

Jeg vil takke alle, både sentralt og lokalt, for noen fine år og ønske dere lykke til med videre arbeid, spesielt tenker jeg da på rekrutteringen.

Ønsker også Jonfinn alt godt og lykke til som leder i en veldig fin forening.

Nytt styre består av leder Jonfinn Bremnes, nestleder Åse Medalen Carlsson, sekretær Wenche Aannestad, kasserer Willy Eide, styremedlem Agnet Løvig og varamedlem Sissel Strand.

Halvard Hanssen Gjeisar fra Lillehammer videregående skole viser VR-brillen til Øivind Moe. Knut Thorsteinsen (til h.) oppfordrer Øivind til å prøve brillene.

Digital kompetanse

Seniornett gir hjelp og gode råd

- Har du prøvd denne? spør Knut og klikker på mikrofon-symbolet på mobilens elektroniske tastatur.

- Her kan du snakke inn en SMS som mobilen gjør om til en skriftlig tekst, forklarer han.

Og ganske riktig, plutselig havner det han sa som en vanlig SMS på min mobil. Godt tips hvis en har problemer med å taste.

Gunhild Granum Skoglund

Telepensjonist Knut Thorsteinsen er leder av Seniornetts lokale forening på Lillehammer. Foreningen har som formål å hjelpe seniorer 55+ med å bruke data og komme seg på Internett.

- Du er datahjelper for Seniornett, hvordan ble du det?

- Det var litt tilfeldig fordi jeg satt i reisekomiteen for telepensjonistene. Jeg så hvor effektivt det var å kommunisere med hoteller, busselskaper og andre på mail, og å lagre bestillinger og påmeldinger til turer på data, forklarer Knut.

Han og to andre kom i kontakt med Seniornett, og sammen med dem ble Seniornett Lillehammer stiftet i 2007. Han startet kurs i grunnleggende bruk av PC og internett, og behovet var absolutt til stede. I begynnelsen deltok om lag 20 personer på hvert kurs.

Seniornett

I 1997 kjørte Telenor kampanjen «alle på nett». Bakgrunnen var at kun to prosent av personer over 55 år var på nett. Kampanjen ble utgangspunktet for at

Seniornett ble etablert med formål om å styrke digital kompetanse hos seniorer.

- Datakurset ble støttet økonomisk av Seniornett, og det ble kjøpt inn fem PCer og en skriver, forteller Knut. Etter 10-12 år med kurs, ble foreningens virksomhet mer rettet mot datahjelp: «Kom med datautstyret, og vi hjelper deg hvis du har problemer eller står fast!».

Hver uke er Knut og andre hjelpere tilgjengelige i to timer for medlemmer som trenger hjelp med sine mobile enheter. Den siste halvtimen vies et konkret tema, for eksempel bruk av apper.

Motivasjon

Vi lurer på hvordan godt voksne best kan lære seg data, og Knut har et par historier på lager.

Elever fra videregående skoler stiller gjerne opp som datahjelpere. En gang var det en eldre dame som fikk hjelp av en elev. Gutten forklarte, klikket og tastet i vei, altfor raskt, for plutselig utbrøt damen: «Flytt deg, nå overtar jeg tastaturet og du forklarer pent og rolig hva jeg skal gjøre! Derpå overtok hun resolutt tastaturet!»

- Det betyr at en lærer best ved å prøve sjøl, humrer Knut.

En må også ha lyst til å lære. En dame på 85 år tok kontakt i forbindelse med et kurs som skulle arrangeres, men som dessverre var fulltegnet. Da sa damen: «Nå er jeg nettopp fylt 85 år, jeg har kjøpt meg ny PC og jeg vil på datakurs!»

- Da ordnet vi en plass for henne! Motivasjon er viktig, og hun ble flink, roser Knut.

- Hvilke problemer trenger folk mest hjelp til?

- Passord går igjen. Hvis en ikke har et system for passord er det lett å glemme det, og i så fall blir PC-en låst.

Knut er klar på at han vil fortsette som datahjelper for Seniornett.

- Hva er det som gjør at du fortsetter da?

- Alle hyggelige folk som trenger hjelp med mobil, PC eller nettbrett. Og jeg lærer alltid noe selv, blant annet av spørsmål som jeg må finne svar på.

Spill for seniorer

Seniornett arrangerer hvert år digital festival. Vi møtte opp på senhøsten i fjor da Eivind Thoresen i Seniornett Lillehammer sammen med frivilligsentralen

Joop Cuppen lærer en kursdeltaker å manøvrere fly ved hjelp av spillkonsoller.

inviterte til digitalt seminar med søkelys på spill for eldre. Lillehammer videregående skole stilte med positive skoleelever som veiledere.

Dataspill er ikke noe som bare ungdommene driver med. Det finnes masse spill på nettet som skal stimulere oss seniorer både fysisk og mentalt.

- Vi spiller ikke fordi det er morsomt, det gidder vi ikke, men fordi det gir oss en helsegevinst, sa Joop Cuppen mens han full av energi demonstrerte spill for en interessert gjeng av eldre på Lillehammer.

Cuppen er spesialsykepleier og pensjonist, og på vegne av Seniornett ivrer han

for at flere seniorer skal kaste seg inn i spillverdenen. Gevinstene er blant annet å bedre hukommelsen, den kreative tenkingen, balansen og musklene.

Type spill avgjør hvilke deler av kroppen som utfordres. Spill med VR-briller (virtuell virkelighet) utfordrer oss fysisk, spillkonsoller med knapper og spaker utfordrer finmotorikken i hendene og spill der rebuser må løses utfordrer oss mentalt.

Spill er morsomt, og Cuppen mener det også er sosialt fordi vi kan spille sammen foran samme PC eller via nettet.

Trygg nedlasting

Mange spill kan lastes ned gratis, for eksempel «50 Room» som Cuppen demonstrerte. Et morsomt spill hvor du må løse oppgaver for å finne nøkkelen til neste rom. Det utfordrer til fulle vår kognitive evne.

- Vær sikker på at du laster ned spillene fra et trygt sted, for eksempel App Store eller Google Play, understreker Joop Cuppen.

- Ta kontakt med Seniornett lokalt hvis du trenger råd og veiledning for å begynne å spille eller trenger datahjelp, sier Knut Thorsteinsen.

Teknologiambassadør

På oppfordring fra Pensjonistforbundet har jeg tatt sjansen – ble med på Teknologiambassadørkurs som ble avholdt på Thon Hotel Arena, Lillestrøm. Jeg håper å få være med å spre informasjon om hva velferdsteknologi og digitale løsninger er og ikke minst hvilke muligheter som finnes.

Tore Haugland, nå også som Teknologiambassadør

Jeg ønsker å være med å motivere og ta teknologien i bruk så tidlig som mulig. Alle bør kunne bestemme over eget liv, derfor må vi styrke brukermedvirkningen på feltet velferdsteknologi. Brukerrepresentanter, brukerutvalg og elderråd er viktige brikker. Manglende informasjon kan føre til stor forskjellsbehandling av eldre i Norge, nettopp derfor er kunnskapsspredning av gode løsninger svært viktig.

Arbeidsoppgaver

En teknologiambassadør skal fremme velferdsteknologi og digitale løsninger. Ambassadørene skal både ha en rolle opp mot landets kommuner, og ikke minst være med å trygge hverdagen for helt vanlige pensjonister.

Målet er å få på plass 400 ambassadører fordelt over hele landet. En teknologiambassadør

er gjerne nylig pensjonert og ønsker å bidra med meningsfylt frivillighetsarbeid.

Hva er velferdsteknologi

Mange eldre kan få en mye bedre hverdag med hjelpemidler som tilbys innenfor alle grener og områder av livet, og som igjen kan gjøre hverdagen og livet mye enklere.

Denne typen hjelpemidler blir ofte betegnet som velferdsteknologi. Med det menes først og fremst teknologisk assistanse som bidrar til økt trygghet, sikkerhet, sosial deltakelse og mobilitet i tillegg til fysisk og kulturell aktivitet.

Velferdsteknologi er med andre ord en samlebetegnelse for teknologi som skal hjelpe folk i hverdagen og helsevesenet i arbeidsdagen.

Slik teknologi er så mangt, briller er jo velferdsteknologi. Det handler ikke kun om det digitale, men hjelpemidler som gjør at man fungerer godt i hverdagen, og dermed skaper et aldersvennlig samfunn, det vil si et samfunn for oss alle.

Pådrivere

Denne type ambassadører er jo ikke helt ny, men rollen har behov for revitalisering.

Det er viktig å sette velferdsteknologi på dagsorden rundt om i lokalsamfunnene, og ambassadørene skal være pådrivere i sine kommuner.

Ofta er det leverandøren av teknologi og kommunene som legger premissene, mens brukerrepresentantene blir glemt.

Hvorfor er velferdsteknologi nødvendig

- Flere eldre over 80 år
- Flere unge brukergrupper med omfattende behov
- Lavere andel av befolkningen i arbeid
- Mangel på helse- og omsorgspersonell
- Økt belastning på pårørende

Velferdsteknologi bidrar til at vi kan:

- Bo der vi trives og være aktive
- Forebygge og utsette hjelpebehov
- Mestre egen helse og sykdom

Digitale løsninger som krever smart telefon, ber om seg:

- Ta bussen
- Bruke banktjenester
- Parkere bilen
- Se TV på hotell ...

Vi kan bli fanget av teknikken - det er viktig at vi sier fra!

Det aller viktigste er trygghet! Derfor er det viktig at vi kjenner til, og forstår de muligheter som finnes.

Tore Haugli (i rutet skjorte) på kurs om teknologiske hjelpemidler.

Lurelotteriet

Se opp for svindel via Messenger

Jan og Åse stolte på Facebook-vennene sine. De visste ikke at en av dem var byttet ut med en svindler.

Martin Bergesen for Online.no

Klokka er ti om kvelden når meldingen plinger fra mobilen til Jan Riddervold i Lillehammer. «Hei, skriv meg telefonnummeret ditt?»

Det er Åse Juul Hansen, som han kjenner godt og har som venn på Facebook.

De er begge aktive telepensjonister. Jan er leder for Lillehammer lokalforening og Åse sitter i forbundsstyret. Henvendelsen virker derfor troverdig, så Jan sender nummeret sitt. Snart kommer svaret:

«Tusen takk»

Og så: «Jeg sender deg en gratis sms-konkurranse. Hvis det kommer en melding med kode, send den til meg»

Det Jan ikke vet er hva som skjedde med Facebook-kontoen til Åse noen dager tidligere. Han vet heller ikke at det ikke er henne han prater med nå.

Uoppmerksom

Hver dag svindles nordmenn over nettet. Vanligvis er årsaken at vi selv slipper svindlerne inn døra, forbi alle sikkerhetssperrene de ikke ville kommet seg forbi på egen hånd.

Det at vi stoler på hverandre er en av styrkene i samfunnet vårt, men iblant brukes den tilliten mot oss. Årsaken er vanligvis ikke naivitet, men derimot et øyeblikks uoppmerksomhet.

Det var slik Åse mistet kontrollen.

«Lotterigevinsten»

Det startet en lørdagskveld hjemme hos Åse i Kristiansund.

– Jeg fikk melding fra en dame fra Levanger som er i samme klubb som meg. Kunne jeg oppgi telefonnummeret mitt?

Hun stusset litt over Facebook-forespørselen. Men de er frivillige i samme velde- dige organisasjon, støtter internasjonale vannprosjekter og gode lokale tiltak. En ryddig og ordentlig dame var det også.

Åse sendte nummeret.

– Så sier hun at hun er med i et lotteri, og at vi kunne vinne et eller annet. «Kan du gi meg loddnummeret du får, seks siffer?»

Det tikket inn en SMS med seks siffer. Åse var travel, skulle gjøre unna noen andre saker og sendte sifrene uten å tenke seg om.

«Kan du sende meg neste også?» - Og det gjorde jeg. Så gikk det en stund.

«Hurra, vi har vunnet!»

Åse spurte hva de hadde vunnet. Det viste seg å være en gevinst på 2450 kroner, som de kunne dele.

– Da hun spurte om betalingskortet mitt gikk det opp et lys.

Tok over Facebook-kontoen

Meldingene var ikke lottonummer, de var en sikkerhetsfunksjon. Et eller annet sted der ute i verden satt et menneske som prøvde å ta over Facebook-kontoen til Åse.

Svindleren hadde ikke passordet hennes, men med telefonnummeret kontoen var registrert med gikk det an å sende en forespørsel om å tilbake stille det.

Det seksifrede nummeret var en sikkerhetskode kun ment for Åses øyne, på samme måte som en BankID-kode. Det var en måte å bekrefte at det faktisk var henne som ville endre passordet.

De fleste seriøse tjenester på nett tilbyr et slikt ekstra ledd – en totrinnsbekref- telse – som gjør det nær umulig å komme inn på kontoen, selv for noen som gjetter passordet.

Med mindre man gir bort koden frivillig. Og det er her tilliten kommer inn i bildet.

Svindleren skrev til Åse på norsk. Meldingen kom fra en kapret konto på vennelista hennes. Fortellingen svind- leren hadde konstruert om tallene hun fikk tilsendt virket troverdig.

Så, selv om svindleren ikke fikk tak i beta- lingsinformasjonen, hadde første ledd i svindelen gått som planlagt. Da Åse forsto hva som foregikk var kontoen tatt over, og svindleren kunne sette i gang med å kontakte vennelista hennes.

– Føler meg ikke trygg

Fire dager senere tikk seks siffer inn hos Jan også. Han stusser ikke over at lotteriet er fra Google. Han merker seg heller ikke ved de uvanlige ordene som følger – «er be- kreftelseskoden din» – all den tid de er skrevet på turkmensk.

Han sender koden til personen han tror er Åse.

«La oss se hvor mye du vinner, lykke til!»

Så byr svindleren på veldig gode nyheter.

«Woww! Gratulerer Lucky [Jans tele- fonnummer] Telefonnummer vant 2450 KRONER»

Et vedlagt skjermbilde viser en vinner- plakat med en noe merkelig påskrift.

«CONGRATULATIONS TO – DU HARTJENT 2450 KRONER – GOOGLE»

Svindlerne har, av alle ting, valgt å legge ved et skjermbilde fra noen måneder tidli- gere, da Google vant en innovasjonspris for tilrettelegging, og bare skrevet inn den norske formuleringen.

«Har du et debet- eller kredittkort som jeg kan overføre de 2450 kronene du tjente til deg?»

Jan aner uråd. Han begynner å lese over meldingene han har fått. Språket er stort sett riktig, men noen av formuleringene er merkelige. Og forespørselen begynner å virke veldig mistenkelig.

– Hva er dette for noe, skriver han tilbake til «Åse», som han nå mistenker ikke er henne: – Føler meg ikke trygg.

Nå følger en remse av meldinger fra svind- leren.

«Jeg gjorde det med nesten hele familien min, helt lovlig og trygg»

«Jeg vil overføre pengene du tjener til deg uten problemer, stol på meg»

«Informasjonen din er bare synlig for meg. Så snart pengene dine er overført, sletter jeg informasjonen din. Alt er mitt ansvar.»

«Har du et debet- eller kredittkort?»

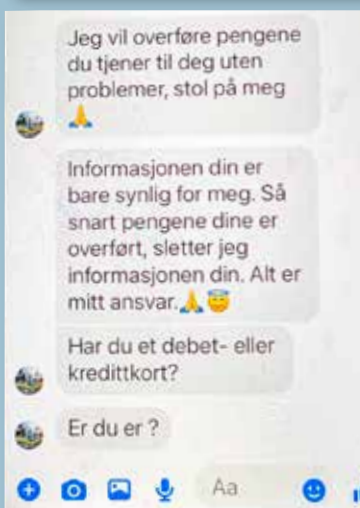
«Er du er?»

Trakk penger fra kontoen

Jan lot først være å ringe Åse. Det var sent på kvelden, han ville ikke forstyrre. Men nå ringer han likevel: – Jeg tror du er hacket, sier han.

Jan er ikke den eneste som kontakter henne. Venner og kjente spør om hun har bedt om telefonnummeret deres?

– De var helt sikre på at det kom fra meg.

Nå oppdager hun at hun er utestengt fra Facebook-kontoen sin, og at den har sendt ut svindelmeldinger i stor stil. Noen av folkene på vennelista hennes har fulgt svindelen hele veien ut og oppgitt betalingsinformasjonen. Et par av dem forteller om gjentatte trekk fra kontoen, rett under tusenlappen, til sammen rundt 3-4000 kroner.

– Det var ubehagelig. At noen gikk på det er veldig trist, og det at det på en måte kom fra meg er litt ekkelt. Jeg fikk venner til å legge ut på Facebook at kontoen min var hacket, så ikke andre skulle gå på det.

Samtidig kontaktet hun Facebook, som fikk stengt ned kontoen noen timer etter at hun ga beskjed. Etterpå sitter det igjen i henne.

– Jeg sitter og tenker, «i all verden, hvordan gikk jeg på den?» Det var nesten litt flaut.

Åse har nemlig jobbet med IT-sikkerhet selv, blant annet ved å holde kurs om sikkerhet og tilgangskontroll. Likevel, det var ikke gitt at hun skulle fange opp akkurat dette forsøket.

– Da jeg sluttet for sju år siden var ikke denne typen svindel så utbredt, sier hun.

– Det var heller forskjellige nettsteder du måtte holde deg unna, og at du måtte ha et ordentlig antivirusprogram og sjekke

mistenkelige e-poster. Sånne ting har jeg undervist i, men så går jeg på dette.

Åse tapte ikke penger på hendelsen, men har i etterkant opprettet ny Facebook-konto.

– Jeg mista alle bildene mine, men dem hadde jeg lagra et annet sted fra før. Jeg går ikke på dette igjen, det er sikkert.

– Skremt av utviklingen

For Jan minner episoden om de første gangene han stiftet bekjentskap med svindlere, tilbake på 80-tallet da Telenor ennå het Televerket og de fikk brev fra Nigeria som ba om ymse informasjon.

– Jeg tok det opp med en sikkerhetssjef, og han sa «for guds skyld, ikke svar på dette!» Den gangen var de på jakt etter firmakonvolutter, så de kunne se ut som en troverdig utsendelse fra oss.

Teknologien har beveget seg videre, men å bygge tillit for å manipulere ofrene sine er stadig stikkordet for stadig mer teknisk avanserte svindlere.

– Man blir litt skremt av utviklingen, sier han.

– Noe sånt har jeg ikke vært utsatt for før, men plutselig er man midt oppi det. Jeg har jo fått en aha-opplevelse her. Det går ikke an å være forsiktig nok.

– Stopp og tenk

Det kan virke som Jan slapp fra svindelen uten skade. Han har ingen Google-konto, så hvorfor det kom en bekreftelseskode fra Google er foreløpig uklart.

Ifølge Telenors sikkerhetsekspert Thorbjørn Busch kan det være så enkelt som at svindlerne brukte koden for å sende Jans lotterinummer fra en tilsynelatende troverdig kilde. At meldingen var på turkmensk kan si noe om hvor svindlerne opererer fra, men det kan også ha vært et grep for å trekke bort oppmerksomheten fra at det var en bekreftelseskode. Ellers kan det være at svindlerne skyter litt i blinde og satser på å treffe en med Google-konto.

En annen mulighet sikkerhetsmiljøet hos Telenor ser på er hvorvidt koden har blitt knyttet til en Google-konto de har laget i Jans navn. Hva de kan oppnå med dette er imidlertid uvisst, men: – Det er mulig at knytning mot et norsk telefonnummer åpner opp noen nye muligheter for å misbruke Googles tjenester til å svindle nye ofre. Vi har

også sett at ofre får mobilregningen belastet via tjenester som bruker koden til å bekrefte engangskjøp, selv om dette ikke skjedde med Jan.

For alle som måtte få lignende meldinger fra venner og kjente har Busch ett klart tips: – Stopp opp og tenk, spesielt om det er noe som skurrer – som at de ber om kontonummer eller andre private opplysninger. Husk at du alltid har tid til å ringe opp den som har sendt deg meldingen og dobbeltsjekk om det faktisk er ham eller henne som står bak.

Thorbjørn Busch

Foto: Telenor

Rodde til Shetland i 1940 Til Helgeland som Kompani Linge-mann i 1942

Aksel Larsen var født i Grøt fjord på Kvaløy i Troms i 1913. I 1937 reiste han til sjøs og var mannskap på tre skip før han vinteren 1940 ble sykeavmønstret i Oslo. Han var akkurat kommet ut av Rikshospitalet, da tyskerne angrep Norge den 9. april.

Oddvar Ulvang, Helgeland lokalforening

Aksel Larsen var infanterist og tilhørte Troms Infanteriregiment og skulle etter mobiliseringskortet møte frem på Setermoen. Sammen med flere andre, møtte han fram på krigskommissærens kontor i Oslo, men denne var borttreist og kom ikke tilbake før om et par-tre dager.

Med kurs mot Shetland

Aksel bestemte seg for å dra nordover for egen «motor». Da han, sammen med Hans Larsen, kom til Skjervøy i Bessaker, kjøpte de en 41 år gammel Åfjordseksæring for 23 kroner og begynte seilingen nordover. Da de skulle over Folda mot

Rørvik, var været såpass dårlig at de stoppet opp hos en familie på Laukøy, og der kom meldingen om at Norge hadde kapitulert i nord. De snudde og seilte sørover kysten til Stadt og satte kursen vestover mot Shetland.

Jeg ble kjent med Aksel Larsen da jeg kom til Bodø radio/aeradio i 1966. Vi var 12 telegrafister og 5 teknikere som arbeidet ved stasjonen, og flere av disse hadde gjort tjeneste for Norge gjennom krigsårene.

Kompani Linge

Jeg gikk vakt sammen med Aksel Larsen - en trivelig og omgjengelig person. Han fortalte ikke så mye om det han hadde gjort under krigen, men at han var i Kompani Linge og ble utdannet telegrafist i Storbritannia. Jeg forsto også at han hadde vært agent på Helgeland i krigsårene.

Mange år etter at jeg dro fra Bodø, ble jeg klar over at han hadde skrevet boka «Åpen Båt». Her forteller han om reisen nordover fra Oslo etter krigsutbruddet

og om turen i Åfjordbåten fra Laukøy til Shetland. Da Norge kapitulerte i Nord, var eneste muligheten for å gjøre noe for Norges frigjøring å komme seg til Storbritannia.

Etter å ha rodd og seilt over til Shetland, ble Aksel i 1940 opptatt som medlem av det påtenkte Norwegian Independent Company, senere kjent som Kompani Linge. Han ble utdannet radiotelegrafist ved den norske marines radioskole i London, og opplæringen omfattet også alt man kunne få bruk for under tjeneste i Norge, herunder trening i våpenbruk og fallskjermhopp.

Våpen og landingsplass

Aksel Larsens første tur til Norge var som telegrafist i et lag ledet av Birger Sjøberg. Bård Grotle med skøyta «Aksel» satte dem i land på Træna. Oppdraget var å etablere kontakt med Archer, som hadde landet på Helgeland året før. De skulle undersøke nye ruter for våpentransport og landingsplass, samt rekruttere folk.

Heron 1 ankom Auna i Vistenfjorden 14.

Telegrafist Aksel Larsen på Bodø Radio.

Åfjordseksæring
Foto: Fra boka «Åpen båt»

mars 1942. De hadde med seg åtte tonn våpen, ammunisjon og proviant. I løpet av 14 dager hadde de fått kontakt med Archer samt radiokontakt med London. De etablerte seg med hovedkvarter i Sørvassdalen og fant en ny og mer gunstig landingsplass for utstyr/våpen i Almosen.

Den gamle radiostasjonen ble etter hvert ubrukbar, og i januar 1943 dro Aksel og en del andre på ski over til Sverige. Der ble de hentet av kurérfly tilbake til Skottland.

Aksels neste tur skulle ha vært til området nord for Tromsø. Ekspedisjonslederen ville ha Aksel som telegrafist, men på en eller annen måte ble dette ikke noe av. Det var heldig for Aksel, for gruppen falt i bakhold ved bestemmelsesstedet, og bare Jan Baalsrud kom fra det med livet i behold - se boka «Ni liv».

Falcon

I januar 1944 dro Birger Sjøberg og Aksel Larsen til Norge med KNM «Vigra» på en av de første turene med de nye ubåtja-

gerne. Skipper var Leif Larsen, eller Shetland-Larsen som han ble kalt. Han førte dem over til Lånan fra Scalloway på Shetland. Derfra gikk turen til Storbørja i Velfjorden.

Avdelingen Larsen opererte med var stasjonert i Oladalen, vest for Mosjøen, hovedkvarteret for de fleste av karene fra Storbritannia. En angiver hadde gitt opplysninger til tyskerne, og en stor styrke ble sendt ut for å ta nordmennene. Karene i basen våknet av flydur og ante hva som var i gjære. De greidde å slippe unna og tok seg over til Eiterdalen.

Samtidig hadde tyskerne angrepet en bi-forlegning et par mil borte, og der ble Olaf Kaspersen skutt av en fra Rinnanbanden, og i en trefning falt kaptein Sjøberg og Johan Lynghaug fra Mosjøen. De andre agentene gikk mot svenskegrensen - en ukes tur der tyskerne ofte var like innpå.

Berit radioset
Foto: Svalbard Muserum

Telegrafist ved Bodø Radio

En siste gang vendte Aksel Larsen tilbake til Norge, denne gang utrustet fra Sverige. Han skulle nå ha Mo i Rana som arbeidsområde, og her arbeidet han som telegrafist til krigen i Norge sluttet.

Fenrik Aksel Larsen tjenestegjorde etter krigen som telegrafist ved Bodø Radio/aeradio.

Smeden og kongen

Ei telegramutveksling 1876

Denne historien kan kanskje høve sidan vår nåværande konges fødselsdag er 21. februar.

Harald Jarl Runde, Sogn og Fjordane lokalforening

21. januar 1876 var kong Oscar II av Sverige-Norge sin 46. årsdag. Kongen var i Sverige, men i Kristiania, hovedstaden i Norge, vart dagen også feira. På sømeleg vis, skal ein tru Aftenposten: «- - med almindelig flagging fra offentlige og private bygninger og skibene på havnen, salutt fra Akershus fæstning og i aften ved ball i Stiftsgården.»

Men resten av historia? Den verserte i avisene, kjelde er bokhylla.no, «Sarpen». Språket har eg modernisert noko. Om historia er sann, veit eg ikkje. Men som alle gode historier: Dette kan vere sant – eller i alle fall nesten sant.

En Kongesalutts følger

I Slottsgaten i Kristiania bor der en smed ved navn Xxx. Skjønt hvorfor navns nævnelse? «Et navn det er en bagatel, det har hver anden» siger Wessel.

Vi får nøie os med opplysningen om at han ble gift for et års tid siden. Såvel som han selv og hans ægte halvdel hadde glædet seg til det tidspunkt da en liten smeddreng eller datter skulle glede huset med sin nærværelse. Tidspunktet trosset imidlertid alle menneskelige beregninger. Begivenheten truet med ikke at finne sted.

Da opprant den 21. januar, som alle gode norske borgere vet er hans Majestæts fødselsdag. Lægebulletinen hos smeden's

lød fremdeles: *Status quo*. På slaget 12 dundrede det første skudd fra Akershus saluttbatteri! Det næste skudd hilsede en lille velskabt smeddrengs inntredelse i verden.

Dette sammentreff av begivenheter forekom faderen i høyeste grad mærkværdig. Han måtte straks meddele det til sin losjerende, en ung løytnant.

Løytnanten var begavet med sans for det humoristiske og kom nettopp hjem fra en gemyttelig frokost hos en kamerat. Han var straks enig med smeden om sagens viktighet og rådet straks at underrette Majesteten om det intrufne.

Smeden, som naturligvis vedkjente sig teorien «At smede medens jernet er varmt», begav seg ned til Telegrafekspeditionen med følgende av løytnanten og ham selv i forening utarbeidede telegrafiske depesche:

Til Kongen Slottet Stockholm

Ved første skudd for Majesteten kom min førstefødte. Madamen befinner sig vel. Smed Xxx Slottsgaten Kristiania

Neppe var derimot depeschen, før tvilens, angerens, ja angerens kvaler innfandt seg. Var det han nå hadde gjort, passende? Var det ikke krænkende for en Majestets verdighet?

Selvbebreidelsene antog i løbet av

eftermiddagen en stedse større målestokk. Han befandt seg på fortvilelsens høydepunkt, da et telegrafbud overrakte ham følgende fra Stockholm nettopp ankomne telegram:

Smed Xxx Slottsgaten Kristiania

Ønsker deg tillykke med gutten. Sett han inn i Den norsk hær. Oppkald ham efter mig og kronprinsen. Hils madamen!

Oscar

Oscar II, konge i Norge 1872 – 1905
Ukjent fotograf/Nasjonallbiblioteket

Byvandring til nye Deichman

Tirsdag 15. mars startet byvandringen opp igjen etter et langt corona-opphold. Denne gangen gikk turen til det splitter nye hovedbiblioteket i Oslo, Deichman Bjørvika.

Her er en kort «reiserapport» fra Liv Norgren, Oslo lokalforening:

En gjeng på 13 vandret friskt av sted til det nye Deichman i Bjørvika. Et imponerende bygg som ble åpnet i juni 2021.

På tur med Fornebu lokalforening

Medlemmene i Fornebu er både reiselystne og kunnskapstørste. På høstparten i fjor fylte de en buss og dro på dagstur til Kunstnerdalen. Der besøkte de Villa Fridheim og Hagan.

Villa Fridheim, det historiske landstedet til trelasthandler Svend Haug og hans kone Tea, ligger på Bjørøya i Krøderen. Svend Haug var blant de første til å satse på trelasteksport til Australia og Syd-Amerika. Huset er i sveitserstil med innslag av nasjonalromantikk og dragestil, bygget i 1890-92, og er et av Norges største og best bevarte trehus.

Huset har vært brukt i flere TV- og filmproduksjoner, blant annet serien Soria Moria på NRK og Camp Senkveld på TV2. Ikke mindre enn fem spøkelser skjuler seg i huset.

Maleren Christian Skredsvig ble som 15-åring sendt på malerskole i Kristiania, senere København og München. Han slo gjennom i Paris i 1881 da han vant «Salongens» (Frankrikes mest prestisjefylte, årlige kunstutstilling) høyeste utmerkelse for det store maleriet «En bondegård i Venois» (bildet).

Skredsvig flyttet hjem til Norge i 1885 og slo seg ned på Hagan i Eggedal hvor han ble til han døde i 1924.

Han var den mest «franske» av de norske kunstnerne i maleteknikk og motivvalg. Men etter hjemkomsten ble han med et den mest norske. «Seljefløyten» og Idyll (mannen med katten) er velkjente reproduksjoner i norske hjem.

Hagan er et av Norges best bevarte kunstnerhjem fra gullalderen i norsk malerkunst.

Julemarked på Aulestad var ett av trekkplastrene da Fornebugjengen dro på ny tur. Denne gangen mot nordenden av Mjøsa.

Første stopp var Løiten Brænderi med en guidet tur gjennom bygningen og brenneriets 150 års historie. En uvanlig og morsom opplevelse i form av vandre-spillet «En akevisitt».

Turen gikk videre mot Lillehammer der byens kunstmuseum og Maihaugen fikk besøk. Bjørnstjerne Bjørnsons hjem, Aulestad i Follebu, lokket med salgskoder før turen ble avsluttet på Hamar med et besøk i Kirsten Flagstads fødehjem. En vellykket helgetur ble avsluttet på Domkirkeodden og med vakker middelalder-sang i Hamardomen.

Dette kan være turtips til andre foreninger, fylldige reiserapporter ligger på telepensjonistene.no våre lokalforeninger.

Fem etasjer pluss underetasje fulle av litteratur i alle kategorier.

Fabelaktig utsikt til Havnelageret og badstuene som ligger i sjøen.

Stedet er flittig brukt av studenter som kan finne alt de har bruk for til studiet.

Det er også restaurant både ute og inne, hvor man kan nyte et måltid etter en litterær runde.

Etter at vi hadde trålet gjennom alle etasjer, gikk vi til Egon Byporten hvor vi inntok lunsj.

Vi har fornyet oss

Vi har et nytt tusenår, vi har fått nytt landsstyre med ny forbundsleder, og da passer det bra at vi også forandrer litt på Telepensionistens utseende. I tillegg har vi fått nytt trykkeri da det forrige gikk konkurs og dessuten farger inn i bladet som også er

nytt. Men – redaktøren er den samme som lover å holde samme stilen som før, men vil dere kanskje endre noe av innholdet også, f.eks. noe dere kanskje syntes er for mye, eller for lite av?

Liv, Telepensionisten nr. 1/00

Telespar blir bank

Da du ble pensjonist, opprettholdt du din rett til medlemskap i Telespar. Forutsetningen er at du var medlem før du gikk av. Telespar har ut fra konkurransehensyn bestemt at de vil etablere seg som en fullverdig bank. Bakgrunnen for at vi søker bankkONSESJON er følgende:

Telespar tilbyr i dag medlemskap til ansatte i Telenor eller ansatte i bedrifter der Telenor har en eierandel på minimum 50%. Dette blir definert som en lukket gruppe. Ettersom

Telenor i dag selger seg ut i flere av sine selskaper, kommer Telespars retningslinjer for medlemskap i konflikt med dette. Samtidig sier Finansloven at man ikke kan si opp avtalt lån med en kunde fordi vedkommende slutter i sin jobb. Lånet er ikke knyttet til arbeidsgiver. Dette har medført at vi etter nøye vurdering har besluttet å søke konseksjon for bankdrift.

Telepensionisten nr. 1/03

Kundeservice rydder i rabattene

Telenor har startet en opprydding av ordningen med rabatt på abonnementsavgiften som mange pensjonister fikk da de sluttet i Telenor. Mange har reagert på oppringing og spørsmål fra KS om pensjonistrabatten de har. Telenor HR opplyser at det er mye uklart omkring rabattavtalene i konsernet. Det arbeides nå med å skaffe seg oversikt. Det er derfor for tidlig å gå ut med

informasjon til pensjonistene om eventuelle endringer i rabattordningene. For vår del håper vi Telenor kan vise velvilje overfor pensjonistforeningene ved at lederen i den enkelte forening innrømmes rabatt på abonnementet i sin funksjonstid. Men det er vel å vente for mye?

Telepensionisten nr. 1/03

Opplysningen blir AS

Telenor Teleservice tilpasser organisasjonen og satser på opplysningstjenester som sin kjernevirksomhet. Nytt navn på enheten blir Opplysningen AS. Et privat investorselskap kommer inn med 15% eierandel. Men 1881 og 1882 vil fortsatt være nummeret til de manuelle nummeropplysningstjenestene i Telenor.

Fra 2002 har det vært konkurranse på

opplysningstjenestene. Det førte med seg reduksjon av bemanningen og nedlegging av halvparten av de 12 kundesentrene Telenor hadde rundt om i landet. Omstillingen fra monopol til konkurranse var en utfordring. 1881 har fortsatt 70% av markedet for opplysningstjenestene og hevder seg godt i den konkurransen.

Telepensionisten nr. 1/05

Tele-minner - signaturer

Navn var ukjent på riks og telegraf. Det ble kun benyttet signaturer. Derfor er heller ikke denne bemerkningen så pussig: «Nei, sier du det, er den og den gått bort. Det burde vært benyttet signatur i annonsen, slik at vi visse hvem det var.»

Telepensionisten nr. 1/02

Ny giv for Norsk Telemuseum

Historisk interesserte ildsjeler i Telenor har i årtier samlet på gammelt teleutstyr og laget lokale samlinger og utstillinger. I 1986 innledet Televerket et samarbeid med Teknisk museum for å organisere en egen teleutstilling ved museet. I 1991 ble det tatt initiativ for å systematisere hvordan Telenor burde ta vare på sin historie på en profesjonell måte gjennom å etablere sitt eget museum. Tormod Hermansen opprettet Nors Telemuseum i 1992 med Eli Hall som direktør.

Telepensionisten nr. 1/03

Pennesplitt og blyantstubb

Da jeg begynte i Oslo telefonanlegg, Regnskapskontoret, måtte vi vise frem pennesplitten og blyantstubben for å få ny. Dersom vi hadde somlet den bort, fikk vi ny, men vi fikk beskjed om å ha bedre orden. Det høres svært autoritært ut nå, men vi så ikke slik på det og hadde et godt forhold til den eldre kollega som gjorde sin plikt. Hadde noen den gang fortalt meg om alt det fine utstyret vi skulle få, ville jeg trodd det var en drøm.

Fra «Det var en gang ...»

Laila Kopstad

Telepensionisten nr. 1/05

Hjelp Ukraina

Lillehammer

Da telepensjonistene i Lillehammer lokalforening endelig kunne samles, ble det spontan applaus for å gi penger til Ukraina.

Aud Husemoen i styret foreslo nemlig å gi pengene som kom inn på kveldens loddsalg til hjelpearbeidet som gjøres for det ukrainske folk.

Det ble solgt lodder for 2000 kroner, og hele beløpet ble dagen etter overført til hjelpekontoen.

Kvelden ble ellers meget vellykket med nyttig informasjon og et fristende koldtbord. Loddsalg og quiz bidro til munterhet rundt bordene. Det er tydelig at telepensjonistene setter stor pris på igjen å kunne treffe hverandre. Bildet viser noen av de som koste seg sammen.

Samling i Lillehammer

Fornebu

Det ble et enstemmig vedtak om å gi hjelp til krigsoffer også fra de 73 medlemmene som deltok på medlemmøtet i Fornebu lokalforening nylig. Inntekten på loddsalget var på 7320 kroner. Beløpet ble overført til «Hjelp Ukraina».

Bergen

Lokalforeningen i Bergen og Hordaland har også fulgt alle oppfordringer om å hjelpe. 5000 kroner er overført til hjelpekontoen for Ukraina.

Landsstyret

I forbindelse med Landskonferansen i april har også landsstyret diskutert et eventuelt bidrag til Ukraina.

Det haster med å gi hjelp, og styret besluttet dermed å overføre 15000 kroner umiddelbart til «Hjelp Ukraina».

Beløpet tilsvarer cirka fem kroner pr. medlem i Telepensjonistenes Fellesforbund.

Vi lar utdraget fra sangen Mitt land (Graham/Løvland) være en symbolsk hilsen til Ukraina.

I tider når avstanden synes for lang, til landet med blomstrende enger.

Da bærer vi håpet, får kraft i din sang, du lever i hjertene lenger.

For du er den sangen som synger i meg, den tonen som aldri dør hen.

For du er mitt land, aldri glemmer jeg deg, kan høre du kaller meg hjem igjen.

HJELP UKRAINA

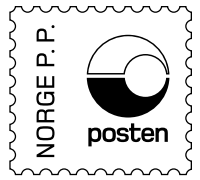
Vi antar at flere lokalforeninger vil bidra i tiden framover.

Innsamlingen går til å hjelpe menneskene som rammes av krisen i Ukraina. Pengene fordeles mellom Røde Kors, Flyktninghjelpen, Redd Barna, Caritas, Kirkens Nødhjelp og UNICEF.

Personvernerklæringen for Telepensjonistenes Landsforbund finner du på telepensjonistene.no om oss. På telepensjonistene.no finner du også informasjon og aktiviteter under Våre lokalforeninger.

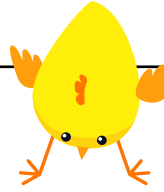
FORBUNDSLEDER	Tore Haugland	Bønnesskogen 169	5154 Bønes	900 22 328	t-haugl@online.no
NESTLEDER	Einar Nymoen	Bertrand Narvesens vei 2B	0661 Oslo	916 17 467	nymeinar@gmail.com
SEKRETÆR	Åse Juul Hansen	Bassenggata 11	6516 Kristiansund	950 38 648	aasejha@online.no
KASSERER	Finn-Egil Elster	Hauketotoppen 18	1266 Oslo	913 21 672	Finn-Egil.Elster@telepensjonistene.no
STYREMEDLEM	Anne Sørli-Johansen	Slalåmveien 16	0380 Oslo	901 94 231	asoe3@online.no
1. VARA	Kari R. Aanerud	Utsiktsvegen 79	2208 Kongsvinger	959 19 528	kaanerud@gmail.com
2. VARA	Eivind Thoresen	Nordsetervegen 13	2615 Lillehammer	913 53 870	etho@live.no
3. VARA	Tone Okkenhaug	Bromstadvegen 45	7045 Trondheim	900 21 012	tone@online.no
REDAKTØR	Gunhild Granum	Ekreberget 9	2390 Moelv	901 30 153	gunhi-s@frisurf.no
TELEPENJONISTEN	Skoglund				
TEKNISK ANSVARLIG for telepensjonistene.no	Einar Nymoen	Bertrand Narvesens vei 2B	0661 Oslo	916 17 467	nymeinar@gmail.com

Telepensjonistenes Landsforbund
Postadresse: Postboks 800, 1331 Fornebu
Besøksadresse: Snarøyveien 30, sone D5f, 1360 Fornebu
E-post: landsstyret@telepensjonistene.no • www.telepensjonistene.no

Avsender:
Telepensjonistenes Landsforbund
Postboks 800
1331 Fornebu

SMÅSTOFF

Stamemerket trykksak fra BK Trykhpårner AS
Lisensnr. 241 823

Uten frivillighetens stopper Norge

I hele år skal vi feire Norges viktigste lagarbeid! På nettsiden frivillighetensar.no leser vi at alle lag, foreninger, frivilligsentraler, kommuner og andre samarbeidspartnere inviteres med til å synliggjøre og aktualisere frivilligheten, øke kjennskap og anerkjennelse og til å få flere med.

Året er forankret i regjeringens Frivillighetsmelding. Det er Frivillighet Norge som har fått ansvaret for å planlegge og koordinere innsatsen gjennom året. Det skal markeres fra nord til sør, på både fysiske og digitale arrangement.

Nettsiden har masse informasjon om aktivitetene.

Mange telepensjonister deltar i frivillig arbeid. Send gjerne tips, stoff og bilder til Telepensjonisten.

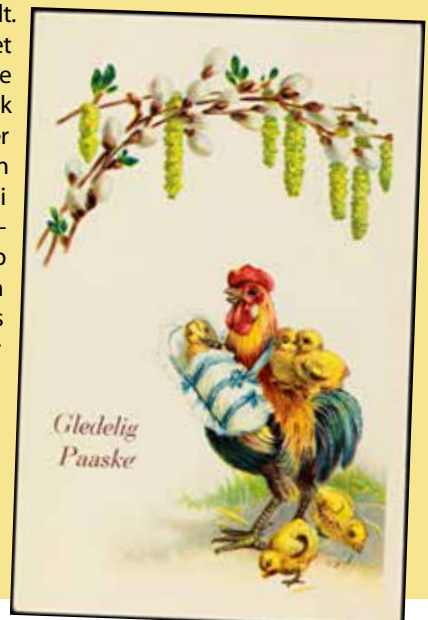

Hvor kommer kyllinger fra?

Fra høna og egget selvsagt, men påskekyllingen kommer kun en gang i året og er noe for seg sjøl. Den lille lodne, påskegule tassen brukes som symbol og pynt over alt.

Hver påske blir også egget plutselig til påskeegg, og både egg og kylling symboliserer rik grøde og nytt liv. Kyllingen er gul som påskens farge, og den er i tillegg et tegn på vår fordi både egg- og kyllingproduksjon i tidligere tider stoppa opp om vinteren. Påskekyllingen er særegent for Norden mens påskeharen er mest populær ellers i Europa og i USA.

Med påskekortet fra 1928 (Nasjonalbiblioteket) ønskes Telepensjonistens lesere en god og solfylt påske!

Holdninger endres sakte og sikkert

I april er det femti år siden den såkalte «homoparagrafen» ble opphevet. Frem til 21. april 1972 kriminaliserte straffeloven 1902 § 213 seksuell omgang mellom menn. Mye har heldigvis skjedd siden den gang. I dag er retten til å ha den seksuelle orienteringen man har, beskyttet gjennom lovverket.

Utviklingen fortsatte etter at § 213 ble opphevet. I stedet for å forby homofili mellom menn, ga etter hvert straffeloven vern for homofile (inkludert lesbiske og bifile). I 1981 vedtok Stortinget en lov som kriminaliserte grovt krenkende ytringer «overfor en person eller en gruppe på grunn av deres homofile legning, leveform eller orientering».

Stortinget vedtok partnerskapsloven i 1993. Loven ga to personer av samme kjønn rett til å inngå partnerskap og få det registrert.

I 2008 kom en ny milepæl, en kjønnsnøytral ekteskapslov, som likestiller likekjønnede og ulikekjønnede par. Partnerskapsloven ble opphevet og likekjønnede par fikk rett til å inngå ekteskap etter ekteskapsloven, på samme måte som ulikekjønnede par.

Kilde: Lovdata

Dagens sitat

Et virkelig bevis på viljestyrke er å ha samme lidelse som en annen forteller – og så ikke nevne det.

(ukjent)